

Vloga digitalnega evra pri zagotavljanju digitalne finančne vključenosti

6. seja NSD digitalni evro

1

Digitalna finančna vključenost

Digitalna finančna vključenost (DFI)

- Po mnenju Svetovne banke **finančna vključenost** pomeni, da imajo posamezniki dostop do koristnih in cenovno dostopnih finančnih produktov in storitev, ki izpolnjujejo njihove potrebe – transakcije, plačila, varčevanje, kreditiranje in zavarovanje.
- Zagotavljanje **digitalne finančne vključenosti** je posebej ključno za ranljive skupine. Digitalna finančna vključenost vključuje uporabo stroškovno učinkovitih digitalnih sredstev za doseganje trenutno finančno izključenih in s finančnimi storitvami nezadostno oskrbljenih prebivalcev z vrsto formalnih finančnih storitev, prilagojenih njihovim potrebam, ki se odgovorno zagotavljajo po dostopnih cenah.

Digitalna finančna vključenost (DFI)

Stanje v Sloveniji

- Finančna vključenost:

- 99% prebivalstva (starih nad 15 let) v Sloveniji razpolaga s transakcijskim računom¹
- Dostopnost do plačilnih storitev za potrošnike zagotavlja instrument osnovnega plačilnega računa²

- Digitalna vključenost:

- V RS so sprejeti trije zakonski akti, ki določajo, kako morajo biti spletne strani, aplikacije in digitalne vsebine (tudi v finančnem sektorju) dostopne vsem uporabnikom, tudi ranljivim skupinam.
- Zakon o izenačevanju možnosti invalidov določa dostop invalidov tudi do bančnih in plačilnih storitev.

¹ Po podatkih Svetovne banke.

² Na dan 31. 12. 2024 je bilo v Sloveniji odprtih 2652 osnovnih plačilnih računov.

2

Digitalni evro in digitalna finančna vključenost

Digitalni evro in DFI

Zagotavljanje DFI z določbo Predloga Uredbe v zvezi z distribucijo

- Zagotavljanje DFI postaja vedno bolj pomembno zaradi trendov kot so i) zmanjševanja mrež bančnih poslovalnic, ii) prehod na izključno digitalne storitve, iii) upad uporabe gotovine itd.
- **Tretji odstavek 14. člena Predloga Uredbe o uvedbi digitalnega evra** določa, da je distribucija digitalnega evra nediskriminatorna in vključujoča, saj od držav članic zahteva, da **imenujejo entiteto, ki bo ranljivim skupinam – zlasti osebam z invalidnostjo, funkcionalnimi omejitvami, omejenimi digitalnimi znanji ter starejšim odraslim – zagotavljala osnovne storitve plačevanja z digitalnim evrom in povezane storitve digitalne vključenosti (vključno z osebnim svetovanjem).**

Digitalni evro in DFI

Tehnična zasnova digitalnega evra

"Tehnična zasnova digitalnega eura bi morala [...] podpirati dostop finančno izključenih oseb ali oseb, ki jim grozi finančna izključenost, invalidov [...], oseb s funkcijskimi omejitvami, ki bi tudi imele koristi od dostopnosti, ali oseb z omejenimi digitalnimi spretnostmi in starejših."³

- **Offline digitalni evro** bi bil ključen za posameznike brez zanesljivega dostopa do interneta ali pametnih telefonov ter bi omogočil uporabo digitalnega evra tudi na oddaljenih ali slabše oskrbljenih območjih.
- **Fizične kartice** bi bile posebej koristne za tiste z manj digitalnega znanja.
- **ECB aplikacija za digitalni evro** bi presegala standarde Evropskega akta o dostopnosti z implementacijo standardov WCAG smernicah za dostopnost.

³ Predlog Uredbe o uvedbi digitalnega evra

Tretji odstavek 14. člena Predloga Uredbe o uvedbi digitalnega evra

Člen 14

Dostop do digitalnega evra v državah članicah, katerih valuta je euro

3. Države članice določijo organe iz člena 1, točka (f), Direktive (EU) 2015/2366 ali poštne institucije iz člena 1, točka (c), Direktive (EU) 2015/2366, da:
 - (a) zagotavljajo osnovne plačilne storitve z digitalnim eurom fizičnim osebam iz člena 13(1)(a), ki nimajo ali ne želijo imeti plačilnega računa za nedigitalni euro;
 - (b) zagotavljajo osnovne digitalne plačilne storitve in podporo pri digitalnem vključevanju, in sicer osebno v fizični bližini invalidov, oseb s funkcijskimi omejitvami ali omejenimi digitalnimi spretnostmi ter starejših.

Opomba: Določbe Predloga Uredbe o uvedbi digitalnega evra so lahko podvržene spremembam, končne določbe Uredbe se lahko zato razlikujejo od predlaganih določb s strani Evropske Komisije.

Javni pristop

Javne entitete, ki bi zagotavljale DFI

- Države članice določijo organe iz člena 1, točka (f), Direktive (EU) 2015/2366 ali poštne institucije iz člena 1, točka (c), Direktive (EU) 2015/2366, to so:
 - države članice ali njihovi regionalni ali lokalni organi, kadar ne delujejo kot javni organi ali
 - poštne institucije, ki imajo na podlagi nacionalnega prava pravico opravljati plačilne storitve.

Ali vidite potrebo po vzpostavitvi javnih entitet, ki bodo zagotavljale digitalno finančno vključenost pri digitalnem evru?

Katera entiteta bi lahko opravljala javni pristop po določbah Predloga Uredbe v Sloveniji?